

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **G. d. o. o., K.**, proti odporcovi **Ing. R. K. – M. R. K. – I., s miestom podnikania B., o zaplatenie sumy 3 745,76 Eur s príslušenstvom** (51 542,82 ATS), na odvolanie odporcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 4. novembra 2009, č. k. 38 Cb 72/00-229, takto

r o z h o d o l :

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 4. novembra 2009 č. k., 38 Cb 72/00-229 **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom uložil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 3 745,76 Eur s 18% úrokom z omeškania ročne od 07. 09. 1998 do zaplatenia a trovy konania v sume 343,09 Eur, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že z predložených dokladov zistil, že navrhovateľ a odporca sa v článku II. kúpno-predajnej zmluvy zo dňa 21. 07. 1998 dohodli na dodávke tovaru (ovocné šťavy) v roku 1998 v predpokladanom množstve cca 100 000 ks/l v hodnote 120 000,-- DEM s tým, že ceny tovaru sa budú pohybovať v súlade s trhovými podmienkami, resp. podľa pohybu kurzu kuny a amerického dolára. Cena za jeden kus/l bola dohodnutá 1,2 DEM. Navrhovateľ za dodaný tovar vyfakturoval odporcovi dňa 07. 08. 1998 kúpnu cenu, ktorá v priemere za jeden kus /l predstavovala 8,33 ATS, t. j. 1,184 DEM, teda vyfakturovaná cena svojou výškou zodpovedala cene dohodnutej v článku II. kúpno-predajnej zmluvy. Ďalej uviedol, že z kúpno-predajnej zmluvy nevyplývala pre navrhovateľa povinnosť opatriť tovar slovenskými etiketami a zodpovednosť za to preto nezakladala dôvod na odstúpenie odporcu od kúpno-predajnej zmluvy listom zo dňa 08. 11. 1998. V citovanom liste odporca oznámil navrhovateľovi vady dodaného tovaru, avšak vzhľadom k tomu, že

tento úkon nebol uskutočnený bezodkladne po tom, čo odporca vady zistil, resp. mal ich zistiť pri prehliadke tovaru, tak táto skutočnosť nezakladala dôvod na odstúpenie odporcu od kúpno-predajnej zmluvy. V konaní nebolo sporné, že odporca dodávku riadne objednaného a dodaného tovaru navrhovateľovi ani čiastočne nezaplatil, pričom časť tovaru bola navrhovateľovi vrátená odporcom s vyčíslením škody, ktorá odporcovi vznikla nerealizáciou obchodu a o ktorú odporca krátil kúpnu cenu tovaru, ktorý navrhovateľovi nebol vrátený a ktorého zaplataenie si navrhovateľ uplatnil proti odporcovi v návrhu na začatie konania v sume 51 542,82 ATS spolu s 18% úrokom z omeškania ročne od 07. 09. 1998 do zaplataenia.

Ďalej súd uviedol, že vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi, písomnými vyjadreniami účastníkov a výsluchom odporcu, ktorý na pojednávaní dňa 04. 11. 2009 uviedol, že je pravdou, že právny vzťah bol založený uzavretím kúpno-predajnej zmluvy č. 745 zo dňa 21. 07. 1998, pričom žiadnym dodatkom k nej neboli upravené podmienky, za ktorých by bol navrhovateľ nútený dodať objednaný tovar v takom stave, v akom ho odporca mohol predávať. Potvrdil tiež, že navrhovateľ mu objednaný tovar dodal a má právo na zaplataenie jeho ceny. Poukázal však na to, že náklady, ktoré mu vznikli so zadovážením a expedíciou etikiet, ktoré boli podmienkou na predaj tovaru na Slovensku, si kompenzoval tak, že jemu vzniknutú škodu odpočítal od kúpnej ceny, ktorú bol povinný navrhovateľovi zaplataiť. Potvrdil tiež, že navrhovateľom dodaný tovar predal, aj keď pod cenu.

Z vykonaného dokazovania súd prvého stupňa mal preukázaný vznik právneho vzťahu medzi účastníkmi konania podľa ust. § 409 a nasl. Obch. zákonníka, ako aj realizáciu dodávok pre odporcu, na základe čoho dospel k záveru, že nárok navrhovateľa na zaplataenie kúpnej ceny podľa ust. § 447 Obch. zákonníka, uplatnený podaným návrhom, je v celom rozsahu oprávnený, preto mu vyhovel.

O trovách konania rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. Úspešným účastníkom v konaní bol navrhovateľ, preto mu priznal právo na náhradu účelne vynaložených trov konania v sume 343,09 € (náhrada súdneho poplatku v sume 6 345,-- Sk a náhrada trov právneho zastúpenia advokátkou Mgr. J. B. v sume 3 980,-- Sk).

Proti tomuto rozsudku podal odporca v zákonom stanovenej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že súd prvého stupňa nesprávne zistil skutkový stav a vec nesprávne právne

posúdil. Súd sa v rozsudku tiež dostatočným spôsobom nevysporiadal s tvrdeniami a dôkazmi, ktoré produkoval v konaní, nevysvetlil, prečo a z akého dôvodu na ne neprihliadol a neuviedol, ktoré skutočnosti a na základe akých dôkazov mal v konaní preukázané. Rozsudok súdu prvého stupňa je preto zmätočný, nepresvedčivý a nepreskúmateľný pokiaľ sa jedná o dôvody, na základe ktorých súd prvého stupňa rozhodol v prospech navrhovateľa. Rozsudok súdu prvého stupňa bez riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia v zmysle judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ale aj Ústavného súdu Slovenskej republiky sa považuje za porušenie práva na spravodlivé súdne konanie.

Ďalej namietal, že v konaní absentuje pasívna legitímácia odporcu, pretože z písomnosti odporcu zo dňa 07. 02. 2006, ktorá sa nachádza v spise, vyplýva, že ku dňu 01. 01. 2002 zanikla firma odporcu, pričom všetky jeho aktíva a pasíva na základe zmluvy o predaji podniku prevzala spoločnosť M. R. K. I., spol. s r. o., so sídlom T., IČO: X., o čom odporca informoval navrhovateľa listom zo dňa 02. 01. 2002. Okamihom podpisu zmluvy o predaji podniku všetky pohľadávky, aktíva, ako aj záväzky a pasíva, vrátane žalovanej pohľadávky navrhovateľa voči odporcovi, prešli na spoločnosť M. R. K. I., spol. s r. o., ktorá je pasívne legitimovaná v tomto konaní. Súd prvého stupňa na základe návrhu navrhovateľa by mal rozhodnúť o zmene účastníkov a následne v konaní konať so spoločnosťou M. R. K. I., spol. s r. o., resp. v prípade, ak navrhovateľ návrh na zmenu účastníkov nepodal, súd by mal návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietnuť z dôvodu nedostatku pasívnej legitímácie odporcu v konaní.

Ďalej odporca namietal, že rozhodovaním o platnosti alebo neplatnosti odstúpenia od zmluvy súd prvého stupňa prekročil navrhovateľom uplatnený nárok. Poukázal na to, že zo strany navrhovateľa nebol uplatnený nárok na určenie neplatnosti odstúpenia od kúpno-predajnej zmluvy odporcom. Napriek uvedenej skutočnosti súd prvého stupňa bez ďalšieho vyslovil názor, že odstúpenie odporcu od zmluvy bolo neplatné a z takto vyvedeného záveru o neplatnosti odstúpenia od zmluvy rozhodol o uložení povinnosti odporcovi zaplatiť žalovanú sumu 3 745,76 Eur s príslušenstvom. Podľa jeho názoru súd prvého stupňa nemohol uvedenú otázku riešiť ani ako predbežnú otázku, nakoľko na posúdenie platnosti alebo neplatnosti odstúpenia od zmluvy nevykonal relevantné dokazovanie. Skutočnosti nezodpovedá ani záver súdu o tom, že k reklamácii a odstúpeniu odporcu od zmluvy došlo až dňa 08. 11. 2008, nakoľko v tom čase sa už medzi zmluvnými stranami dohadoval postup a spôsob vrátenia tovaru navrhovateľovi naspäť do V.. Poukázal ďalej na to, že k precleniu

dodávaného tovaru došlo dňa 07. 08. 1998 na colnici v K. (V.) a až následne došlo k dodávke tovaru odporcovi na územie Slovenskej republiky. Odporca ešte pred realizáciou dodávky objednaného tovaru doručil navrhovateľovi do V. etikety, ktoré mali byť na každý jednotlivý tovar nalepené. Z komunikácie medzi navrhovateľom a odporcom z r. 1998 je zrejmé, že napriek skutočnosti, že sa táto povinnosť odporcu v zmluve nenachádzala, bola medzi zmluvnými stranami dohodnutá, avšak navrhovateľom nezrealizovaná. Bez nalepenia etikiet nebolo možné tovar odporcom distribuovať na území Slovenskej republiky. Navrhovateľ zabezpečil nalepenie odporcom dovezených etikiet len na cca 40% dodaného tovaru, čo bolo v rozpore s dohodou zmluvných strán. Po dodávke tovaru bola odporcom vykonaná kontrola dodaného tovaru z hľadiska obsahu a kvality, ako aj z hľadiska zabezpečenia nalepenia etikiet na jednotlivé kusy tovaru. Keďže sa jednalo o značné množstvo dodaného tovaru, jeho kontrola si vyžadovala dlhší čas. Po vykonaní kontroly všetkých kusov tovaru odporca nenalepenie etikiet ihneď reklamoval u navrhovateľa listami zo dňa 17. 08. 1998 a 21. 08. 1998, ktoré sa nachádzajú v súdnom spise. Ak podľa záveru súdu prvého stupňa nedošlo k platnému odstúpeniu od zmluvy, súd neuviedol, na základe čoho, t. j. z akého právneho úkonu došlo k vráteniu tovaru navrhovateľovi, skutočnosť, ktorú potvrdil v konaní aj samotný navrhovateľ.

S poukazom na vyššie uvedené odporca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že návrh na začatie konania zamietne.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací prejednal vec podľa ust. § 212 ods. 1 a ust. § 214 ods. 2 O. s. p., bez nariadenia pojednávania a dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky na jeho zrušenie.

Predmetom sporu je navrhovateľom uplatnené právo na zaplatenie kúpnej ceny v sume 3 745,76 Eur s 18% úrokom z omeškania ročne od 07. 09. 1998 do zaplatenia.

Medzi účastníkmi konania nebolo sporné uzavretie kúpno-predajnej zmluvy č. 745 zo dňa 21. 07. 1998 a ani dodanie tovaru zo strany navrhovateľa odporcovi. Podľa vyjadrenia odporcu (list zo dňa 17. 08. 1998 založený v spise na č. 1. 54) tovar mu bol dodaný dňa 11. 08. 1998. Kúpnu cenu navrhovateľ vyúčtoval odporcovi faktúrami č. 849, 850 a 851 v sumách 50 400,-- ATS, 63 504,-- ATS a 44 805,60 ATS (založených v spise na č. 1. 9, 11 a 13). Spornou skutočnosťou tiež nebolo, že odporca časť tovaru v hodnote 107 166,78 ATS

vrátil navrhovateľovi v decembri 1998 (ako vyplýva z faktúry zo dňa 08. 12. 1998 založenej v spise na č. I. 15). Kúpnu cenu tovaru dodaného odporcovi, ktorý nebol navrhovateľovi vrátený, si navrhovateľ uplatnil proti odporcovi podaným návrhom v sume 51 542,82 ATS spolu s úrokom z omeškania vo výške 18% ročne od 07. 09. 1998 do zaplataenia.

Odporca v konaní namietal, že navrhovateľom dodaný tovar bol označený slovenskými etiketami len v rozsahu cca 40% z celkového množstva tovaru. Uviedol, že táto povinnosť navrhovateľa nebola uvedená v písomnej kúpno-predajnej zmluve zo dňa 21. 07. 1998, avšak bola medzi zmluvnými stranami ústne dohodnutá. Z tohto dôvodu, ako aj z dôvodu fakturácie kúpnej ceny v rozpore s dohodnutou cenou odporca listom zo dňa 08. 11. 1998 (založený v spise na č. I. 26) odstúpil od kúpno-predajnej zmluvy. Navrhovateľ (ktorého pôvodne v konaní zastupovala advokátka Mgr. J. B.) poprel, že by vyfakturovaná kúpna cena nezodpovedala zmluvne dohodnutej cene a tiež, že by medzi zmluvnými stranami bola uzavretá ústna dohoda o povinnosti navrhovateľa označiť tovar slovenskými etiketami. K odstúpeniu od kúpno-predajnej zmluvy odporcom uviedol, že ho považuje za neplatné z dôvodu, že pre takýto jednostranný úkon odporcu neboli splnené zákonné podmienky.

Z obsahu spisu tiež vyplýva, že odporca kúpnu cenu v žalovanej sume 51 542,82 ATS navrhovateľovi nezaplatil tvrdiac, že porušením povinnosti navrhovateľa mu vznikla škoda v sume 51 542,82 ATS, ktorú špecifikoval v podaní zo dňa 11. 12. 1998, označenom ako „Analýza nákladov na tovar G.“ (založenom v spise na č. I. 29), pričom výšku škody započítal s časťou kúpnej ceny uplatnenej navrhovateľom v sume 51 542,82 ATS. Podľa tvrdenia odporcu v odpore proti platobnému rozkazu k započítaniu výšky škody s kúpnu cenou tovaru, ktorý navrhovateľovi nebol vrátený, malo dôjsť na základe ústnej dohody účastníkov.

Ďalej odporca v konaní namietal, že nie je vecne pasívne legitimovaný z dôvodu, že na základe zmluvy o predaji podniku zo dňa 30. 12. 2001 v znení jej príloh uplatnená pohľadávka navrhovateľa prešla ako záväzok z odporcu ako predávajúceho na kupujúceho M. R. K. I., spol. s r. o., so sídlom T., IČO: X., čo oznámil odporca súdu v podaniach zo dňa 07. 02. 2006 a 07. 03. 2006 (založené sú v spise na č. I. 108 a 112).

Po preskúmaní veci odvolací súd dospel k záveru, že súd prvého stupňa predčasne rozhodol bez riadneho zistenia skutkového a právneho stavu. Bude preto potrebné, aby súd prvého stupňa v ďalšom konaní zistil, či odporca je alebo nie je pasívne vecne legitimovaný,

keďže odporca už počas konania na súde prvého stupňa namietal, že zmluvou o predaji podniku zo dňa 30. 12. 12001 a je príloh podľa ust. § 476 a nasl. Obch. zákonníka previedol hnutel'ný, nehnuteľný majetok, práva, povinnosti a záväzky podľa príloh zmluvy na kupujúceho, a to obchodnú spoločnosť M. R. K. I., spol. s r. o., so sídlom T. Touto námietkou odporcu sa súd prvého stupňa doteraz v konaní nezaoberal a v odôvodnení svojho rozsudku k nej nezaujal žiadne stanovisko. Jej posúdenie je však relevantné pre záver súdu o tom, či odporca je alebo nie je v konaní vecne pasívne legitimovaný.

Z ustanovenia § 756 Obchodného zákonníka vyplýva, že ustanovenia tohto zákona sa použijú, len pokiaľ medzinárodná zmluva, ktorá je pre Slovenskú republiku záväzná a bola uverejnená v Zbierke zákonov, neobsahuje odlišnú úpravu. Súd prvého stupňa posudzoval kúpnu zmluvu zo dňa 21. 07. 1998 podľa ust. § 409 a nasl. Obchodného zákonníka. Z citovanej kúpnej zmluvy však vyplýva, že sa jedná o kúpnu zmluvu s cudzím prvkom (zmluvnou stranou na strane predávajúceho) v zahraničnom obchode a jej účastníci v zmluve nevylúčili použitie Dohovoru OSN o zmluvách o medzinárodnej kúpe tovaru (ďalej len „Viedenský dohovor“), publikovanom v oznámení FMZV č. 160/1991 Zb. a záväznom pre Slovenskú republiku a Chorvátsko. Ustanovenia Viedenského dohovoru (medzinárodná zmluva) majú preto prednosť pred ustanoveniami Obchodného zákonníka (ust. § 756 Obch. zák.). Súd prvého stupňa sa preto v zmysle príslušných ustanovení Viedenského dohovoru musí vysporiadať s námietkami odporcu ohľadne reklamácie väd tovaru (k čomu malo dôjsť už dňa 17. 08. 1998 a dňa 21. 08. 1998), a to najmä so zreteľom k tomu, či odporca si právo zo zodpovednosti za vady uplatnil riadne a včas a či mu vzniklo alebo nevzniklo právo na odstúpenie od kúpno-predajnej zmluvy listom zo dňa 08. 11. 1998. Súd prvého stupňa je oprávnený prejudiciálne si vyriešiť ako predbežnú otázku to, či odstúpenie do kúpno-predajnej zmluvy odporcom bolo platné alebo neplatné, pokiaľ je to potrebné pre posúdenie uplatneného nároku a nevyžaduje sa, aby súd tak mohol urobiť len vtedy, ak by účastník podal na súde samostatný určovací návrh podľa ust. § 80 písm. c/ O. s. p.

Ďalej bude potrebné tiež zistiť, či odporcovi vznikla voči navrhovateľovi pohľadávka na náhradu škody v sume 51 549,-- ATS podľa špecifikácie uvedenej na č. 1. spisu 29. Touto skutočnosťou sa súd prvého stupňa doteraz nezaoberal, a preto vznik a oprávnenosť tejto pohľadávky odporcu nebola doteraz v konaní preukázaná. Rovnako z obsahu spisového materiálu nevyplýva, kedy a akým spôsobom (t. j. či na základe dohody ako dvojstranného právneho úkonu alebo jednostranného právneho úkonu odporcu) bola údajná pohľadávka

odporcu započítaná s časťou kúpnej ceny uplatnenej v návrhu návrhovateľom v sume 51 542,82 ATS.

S poukazom na vyššie uvedené Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 221 ods. 1 písm. h/ O. s. p. zrušil a podľa odseku 2 citovaného ustanovenia mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, pretože napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v odvolacom konaní nie je možné ani potvrdiť a ani zmeniť na základe skutkového a právneho stavu, ktorý bol doteraz v konaní zistený súdom prvého stupňa.

V novom rozhodnutí vo veci súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách odvolacieho konania (ust. § 224 ods. 3 O. s. p.).

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné podať odvolanie.

V Bratislave 17. februára 2011

JUDr. Beata Miničová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Hana Segečová